

KLUCHT VAN 't WYNVAATJE,

Gerijmt door

H. VERBIEST.

Gespeelt op d'Amsterdamsche Schouwburg.

t'AMSTERDAM,
By *Jacob Lescailje*, Boekverkooper op de Middeldam, naast de Vismarkt, 1670.

K. I

denke
en We
ven va
heid v
Ont
lang g
zin v
de W
daar
oore
voor
trap
knup
det v

OPDRACHT

aan den E. Heer

K. P. VAN DEN HOORN, S. van S.

MYN HEER,

De verborge vriendſchap en verlede kennis doet my deze vryigheid gebruiken, dit *Wijnvaatje* aan U E. op te offeren. Als U E. het diſcours overdenken zult van de gehoopte Turf, en ſchoon Hooi, en Weyland, toen wy gevoert wierden met ons vijven van twee viervoetige, zult zoodanige vrypoſtigheid voor lief nemen, en met beleeftheid erkennen. Ontfangt dan deze Boertery, 't is ouwe kennis, en lang geleden in 't licht gekomen, en my vertelt of de zin voorgeſchreven; waar door ik geprikkelt wierd de Wijndragers zingen te leeren, uit twee regiſters, daar van geen nooten genoemt worden, als die de ooren overënt ſtaan. Beſchermt dan onder U E. voorzichtigheid deze geſlooke Wijn voor de doortrapte Pachters, of haar ongelukkige Battus. 't Zijn knuppelen blindelings in 't hondert geſmeten, zonder iemand te kennen. Vaar wel.

U E.

ootmoedige dienaar

H. VERBIEST.

PERSONAGIEN.

Melis Jansz. Wijnkooper.

Klaasvaar, Vader van 't Rasphuis.

Kees, Zoon van Melis Jansz.

Maai, Meit van Melis Jansz.

Hans, Koggel van een Hoerewaart.

Ian, de Snyer.

Schout.

Engeltjen, een Hoer.

Jachje, een Dienaar in 't Rasphuis.

1. 2. 3. Stomme Dienaars.

EERSTE UITKOMST.

Melis Iansz. en Klaasvaer.

WAt dekt het gryze hair al droefheid en ge-
breken,
Zoo iemand daer van weet, ik weet 'er af te
ſpreken,
't Is nu in 't darde jaer dat ik mijn vrouw
verloor,
En ſint die tijd is 't al van droefheid wat ik hoor,
En 't eene onluk komt op 't ander ſteeds mijn plagen;
Doch 't meeſte dat mijn doet aen al de wereld klagen,
Dat is mijn Zoon, die zoo wilt en obſtinatig leeft,
Dat yder hem mishaegt, eu voor zijn boosheid beeft;
't Is alle daeg gemeen, dat d'een of d'aêr komt manen,
Van hoeren of geboeft, het koſt mijn zoo veel tranen,
Dat, om een eenig Kind, dat my noch overſchoot,
En overvloedig goed zal hebben na mijn dood,
Dat hy 't verteeren zal met hoeren en met ſnaren,
Dat ik met zulcken zorg ging by malkand'ren ſparen;
Ach Klaesvaer, als ik denk om zulcken zwarigheid,
Is 't of mijn harte barſt en in de boezem ſchreit. (leven,
Klaasv. Maer is hy dan zoo boos en ganſch verkeert van
Dat hy na geen verbod of driegement wil geven? (zal,
Wel brengt hem maer by mijn, 'k wed ik hem temmen
Al was hy noch zoo ſtout, hoo, hoo, dat 's niemendal;
Ik heb zoo meen'gen haan hier zachter leere kraeyen,
Wanneerze zoo een boei haer om de beenen draeyen,
Of een vierdubble zaag haer geven in de hand,
Om zoo dat harde hout te ſcherven fijn als zand;
Zy worden zoo gedwee, om je vinger kenjeze winden:
Men leert hier kreupels gaen, en de blinde de weg vindē.
Melis. Ach Klaasvaer, wat was het een ſchand indien dat
iemand wiſt.
Klaasv. Dat 's niemendal, 't is beter zoo, dan dat hy al je
goed verquiſt;

Hier zijnder wel zo veel, dat is nu gansch geen schande,
De spraek gaet in de stad, als datze andere landen
Bezoeken, en zy zijn juist hier in mijn bewaer,
Hoewel in stilte, dat geen mensch en weet van haer;
Men meent al datze zijn in Oost- of in West-Inje,
Of in Nieuw Nederland, of ergens in Virginje,
En komen dan daer na heel onverwacht ter hand,
Hoewelze nooit een voet hier zetten uit het land:
Hoor Melis Iansz dit is een vaste wet, daar meugje op vertrouwen,
Al het volkje van deze navolgende slag die komen gemeenlijk huis by my houwen:
Voor eerst die maets, die uit de Kerk blijven, uit vrees van onder 't dak te smooren,
Die moeten hier, tot penetentie, door een ongeziene traly, de Predicatie hooren;
En die trouwe Rotgezellen, die haer wijven wijs maken datze te wacht, of in Noortholland uit manen gaen,
En ondertussche veertien dagen gouwe Scholle vangen, die komen hier op sinternel perdu te staen,
En die in de Zervetsteeg gewoon zijn Olykoeken en ander gebak te eeten,
Die moeten 'er hier behelpen met kaes en brood, en die lekk're smaek vergeten,
Het geld dat die jonge bengels des avonts uit de moeders tas,
Of de vaers kantoor, of ergens uit een besloote kas
Te halen weten, dat de dienstbooden moeten bezuuren,
Met heimelijk uitschelden van dievery, datze nooit konnen geraken aen andere huuren,
Dat word 'er hier verleert. 't Geld datze plechten te dragen in de zak,
Als ze in de kroege dorsten om 6. of 7. Schellingen spelen een verkeertje of tiktak,
Dat de Ouwers altemet zelver, om zulcke guits, bankerot moeten speelen,

Of

Of na Vianen gaen, of na Kuilenburg, om 'er ongeluk te heelen, (jen Bier,
Dat neemt 'er nu de moed, als ze bidden om een pint-
En om een pijp Tobacq: hoo, hoo, dat 's nu al groot playſier.
En dan die maets, die haer eige vrouwen om een onge-ſnoeide luſthof verlaten, (vaten,
En zetten zeven of acht roemers op de tafel by de half
En ſlaanze met een mes, mits betalende, de kop af,
Wat dunkje, of die hier niet hooren te komen, om te krijgen 'er ſtraf?
Die Batteviers, die met haar drie of vieren altijd t'za-men in de kroege loopen,
En zoeken een onnoozele bloed met valſch ſpelen het geld af te ſtroopen,
Die geef ik het in drie'n, of zy met kaerten te morſſen wat op konnen doen.
In 't kort, zy zijn zoo dol als ze willen, ik weetze met vrede te voên;
Maar dat ſommige loome vrouwtjes niet mal moertje mal kindje ſpeelden,
'k Wed mijn logement te klein worde. Daar 's geen zoo lekker kint van weelde,
Of ik leerze rogge-brood kaeuwen; en die nachthelde, die overal de bulbak zijn,
Die weet ik van wolven tot ſchapen te maken, ô! zy zingen zoo fijn.
Ik doe die zinnelooze en droncke razebollen haer zin-nen krijgen,
En leerze Bybel en Teſtament lezen; de kakelaers doe 'k ſwijgen:
En die diefachtige lichtmiſſen, die tinne ſchootelen in een eerlijke Herberg weten te halen van de want,
En gaenze in een Hoerhuis verkoopen, die worden zon-der eer gedreven aen een kant.
En die Oſſekopers, die 'er ſcha met een verborge ryfelry meenen in te haalen,

Wanneerze de koop ontkennen, en d'eerlijke luy niet willen betalen,
Die moeten weêr na 't warme Land, de lucht valt hier niet klaer,
Die naetzak is niet dicht, en deze arbeid valt te ſwaer.
Dan zijnder ook die niewers na trachten als eerlijke luy 'er kinderen tot hoeren te maken,
En met ſlimme practijken hier en daer in 'er gezelſchap raken: (gaen,
Maer de ſlimſte die 'er zijn, en my niet en konnen ont-
Dat zijn die bazen, die 'er op ſlimme practijke verſtaen,
En konnen 'er Waert met een Lombertbriefje van een muizeval pajen,
En krijgen noch tien gulden toe, om noch andere ollen te drajen. (ſtaen,
Ziet Melis Ianſz. ik en jy wy konnen malkanderen ver-
't Word van de boze gezeit, die niet genoemt word en trekt het hem niet aen.
In 't kort, ik weet 'er al raet toe, tot ſpilpenningen, luye, booze, dieven, (believen,
Dronckers, hoerjagers, nachtloopers; dies, is het jou
Zoo ſtiert jou zoon maer hier, 'k wed ik wel ſchoenen tot zijn voeten weet;
Hoo, hoo, ik kanze temmen, al zijn ze noch zoo wreet.
Melis. Ia koſt ik zoo mijn zoon, zonder eenige Rechters te quellen,
En dat zy niewers af wiſten, in uwe handen ſtellen,
Gy zoud mijn vriendſchap zien.
Klaasv. Hoe krijgt gy hem beſt, dat hy hier gaet,
En ik hem kennen mag. *Melis.* Daar toe weet ik wel raet,
Dat hy gewillig zal zijn, om in zen verdiende ſtraf te loopen,
Hy heeft al drie dagen uit geweeſt, en zoo hy t'avont komt, als ik zou hoopen,
Zal 'k hem hier ſtieren, met een vaetjen exelente Wijn,
En zeggen, dat hy behendig na jou vraegt, alzoo het te ſluik moet zijn.

Pas

Pas op dan als hy komt, en wilt hem binnen leyen
Na een bedroefde plaets, daer 't lachẽ keert in ſchreyen.
Klaasv. Dat is de rechte ſlag, die vond is wel bedacht.
Melis. Wy moeten zien dat het zo ten einde word gebracht.
Genavent Klaasvaer, indien het werk ons gelukken wil,
Zoo zellewe 't goet maken.
Klaasv. Dat zal wel gaen, ſwijgt daer af ſtil.

TWEEDE UITKOMST.

Kees.

DAt hollen is gedaen, dat Ionasje van drie dagen
Is uit de wallevis. ô bloed is dat gaen jagen!
Mijn geld is verteert, en mijn mantel ſtaet voor 't gelag
Tot Kees de Hakkelaer, gut zoo mijn vaer mijn zag
In deze benaeude ſtaet, hoe wou hy met mijn leven,
Ik wil mijn wellekomſt wel voor een oortjen geven;
Al evenwel, wat raed, ik moet na huis toe gaen,
En kiezen van twee quaên, dat beſte dient gedaen.
Was mijn vaêr maer uit, zo zou hy my niet beſchrobbe;
Onze Maei ſtaet voor de deur, me dunkt zy boent een tobbe:
Ik moet haer bepraten gaen, en vleyen 'er om wat geld,
Op dat mijn mantel weêr my word ter hand geſtelt,
Dan zal 'k mijn Vaêr in ſlaep wel wiegen, door een logẽ,
Ik ben het wel gewent, ik heb hem zoo dikmaels bedrogen. (uit?
Maei, Maei, hoor hier een reis, waer 's mijn Vaêr, 't gat
Maei. Wel Kees ben jy dat! ô gy blijft noch al de oude ſchavuit;
Je Vaêr is zoo ontſtelt, hy looptje over al zoeken,
De ſtad heel op en neêr; jy moet wel vreemde hoeken
Te vinden weten, dat men jou niet vinden kan:
Je ben 't een braef fatzoen, wel nou je weet 'er van.
Wel, waar 's je mantel Kees, of hebje die verzoopen?
Zoo hoef je nu altoos op geen genâ te hoopen.
Kees. Ia Maei, mijn mantel is... ô bloed! ik weet geen raed,

Indien jou milde hand voor my niet open ſtaet,
Zoo ben ik 'er zoo aen vaſt als ooit noch van mijn leven:
Maer wilje mijn wat geld op een hooge intreſt geven,
En laten 't kapitael verdienen met een zoen,
En noch wat anders, daer men de meisjes vriendſchap
meê kan doen,
Zoo ben ik uit de noot; gut Maey je zelt zoo droomen,
En bidden dat ik zoo mach altemet eens koomen.

Maei. Neen Kees, daer hebje 't niet, dat zelje miſſe, vaer,
Indien ik dat wou doen, zoo kan ik van een aêr
Wel geld verdienen, neen, je zelt me zoo niet pollen.

Kees. O Maei, je bent zoo zoet.

Maei. Loop heene by je ſnollen,
En vraegt die om wat geld, daer hebje 't by verteert.

Kees. Neen Maei, die geven niet, dat word 'er niet geleert.

Melis uit.

Maei. Zie daer, daer komtje Vaer, die zalje licht gerijven.

Kees. Hy mocht de drommel doen. Ia wel te dege kijven.

Maei. Dat hebje beſt verdient.

Melis. Wel guit, hoe! kanje 't huis
Noch vinden; voort van hier, wat doeje mijn een kruis.
Waer is je mantel, fun, waar hebje die gelaten?

Kees. Ei Vaertje, of je kijft, dat kan nu doch niet baten;
'k Beloof je, 'k zal voortaen mijn leven beet'ren gaen:
Ey! laet my nu in noot doch niet verleegen ſtaen.

Melis. Dat hebje hondertmael met eede wel geſwooren,
Ik acht het nu niet meer, belofte zijn verlooren.

Maei. Ei Mieſter, laet 'em nu, dat bid ik, toch in ruſt.

Melis. Neen, ik moet nou met een end hout gaen koelen
mijn luſt.

Maei. Hy zel 'em beteren, dat 's buiten alle zorgen.

Melis. Hoe lang toch? deze nacht: maer langer niet als
morgen.

Kees. Neen vader, nu voortaen, de dagen die ik leef.

Melis. Laet los. het veinzen beſt. wel nu dan, ik vergeef
Al 't geenje hebt miſdaen, om zoo in ſlaep te wiegen:
Maer weinig weetje hoe de liſt u zal bedriegen.

Zie

Zie daar is gelt, gaet heen en haelje mantel weêr,
Maar kom me voort weêr t'huis, of anderzins ik zweer
Dat het jou heugen zel. *Kees.* Wel vaertje, zonder dralen.
Zoo meenigen duivel als ik mijn mantel zel gaan halen.
Melis. Wat zegje? *Kees.* Wel, niet als dat ik heene ga.
Melis. Wacht noch wat. Maei, kom repje, loop eens dra
En haelt dat vaetje Wijn beneden uit de kelder,
Dat ik flus afſtak, 'k geloof 't is nu al helder,
En brengt het metter haeſt tot Klaesvaer. Laet dat ſtaen.
Maei. Ei Mieſter, onze Kees die moet dat heene gaen,
Die zel 't wel dragen, niet Keesje maat? dat mijn de Pachters kregen,
Wat raet ging my aen? toch daer was weinig aen gelegen
Als het zoo af wou loopen, als het leſt eens met een Meit deê,
Die by avont in 'er hande quam, en in plaats van quaat doen namen zy ze tuſſchen 'er twee,
En brochten 'er in de Spaenze wijn; wat dat doe was te zeggen,
Dat 's boven mijn verſtant.
Kees. 'k Geloof jy zoud dat niet weten uit te leggen,
Ie bent een onnozele Meit. Nou vader, 't was beſt dat ik het deê,
Dan moogje geruſt wezen, en ſlapen met vreê.
Melis. Ie weet wel waer het is.
Kees. Ia, in 't Raſphuis, by de vroomen.
Melis. Gaet Maei en haelt het hier. maer vergeet jy niet haaſt weêr te komen,
En zegme wat hy zei: ziet datje Klaesvaer ſpreekt.
Loop haalje oude rok, datje 't daer onder ſteekt.
Maei. Hier Mieſter, daar 's de Wijn.
Melis. Nou Kees, ga voort dan heenen.
Kees. Wel vaertje, dat is gang.
Melis. Nou wakker ſpoei je beenen.
O guit! loop vrylijk heen, het zal wezen de leſte gang
Die je in een lange tijd zult doen; 'k meen hy kleinder zang

Zal

Zal zingen , als hem Klaas zoo onverwacht doet in een
moortkuil drijven.
Maei. Maer Miester , zel hy 'er dan zeker moeten blijven ?
Melis. Ia Maei, dat gaet maer vast, ik en de Rasphuisvaêr
Klaasoom, die zijn het eens versprooken met elkaêr ,
Maer zonder dat geen mensch in 't minst daer af zal
weten.
Maei. Hoe kan dat mooglijk zijn, dat kan ik niet vergeten ;
Wy weten 't alle vier, ik, jy, en Kees en Klaas ,
En dat zoo veer verspreid, is veer genoeg mijn Baas.
Melis. Hou jy je mond maar dicht.
Maei. O ! dat zal ik wel beschikken ,
En zoo lang als ik varkens zie, en zel 'k het niet verklik-
ken. *binnen.*

DARDE UITKOMST.

Hans de Koggel.

O *Pax intrantibus* ! hoe vrolijk willen wy weze ,
't Is nu een ruime tijd, en zonder eenige vreeze ,
De Pollen hebben geld genoeg, het mach 'er nu op staen,
'k Moet zien, als ik te nacht al weêr om wijn moet gaen,
En als de Hoerejagt de maeg is overladen ,
Dat ik dan mijn beurs ook van 'er geld wat zie te ver-
zaden. (maeg ,
De vrouw en de andere hoeren die krijgen 't toch in 'er
Neen , voor het nachtwaken moet ik ook zien dat ik
zorge draeg ,
Ik moet 'er perijkel genoeg in de nacht , van wegen de
Pachters, voor avonturen ;
Want over dag komt 'er niemand , zy schamen 'er voor
de bueren :
En datme de Pachters evenwel zoo eens kregen , 'k was
daer al euvel aan vast :
Maer de fles raekte stukken, zoo 'k al worde verrast.
Nou , dat 's gang ; wie of daer komt ? beget het is hier
niet te degen :

Als

Als men van de duivel praet, zoo ontmoet hy je onder
wegen. *Kees uit.*

Kees. Me dunkt waerachtig dat de lucht hier niet klaer is,
Is 't een Verklikker of een Pachter, zo moet ik op mijn
hoed' wezen. *Hans.* Gewis,
't Is hier geen deeg.

Kees. *Practicas*, ik moet een klein practijkje speelen:
Hoor Kammeraet, deze Schiltwacht die wil ik je zoo
lang beveelen,
'k Moet zien wie dat 'er komt. *Hans.* De drommel, dat
kost my, nou kan ik het niet ontvliên;
Loop ik, ik kan niewers hier op de Cingel blijven, of ze
zellen me komen te zien,
Korte raed goed, daer leid de brui.

Kees. O schelm, die kueren
Hebje wel meer gespeelt, 'k sweer dat zelje bezueren,
Ie weet 'er af, je bent een heimelijke aanslag gewent.

Hans. Wat letje te schelmen? wat bruime deze vent:
Ik breek mijn eigen, wel, daer 's jou niet aen gelegen.

Kees. Wat benje voor een keerel, latenwe malkanderen
eens te degen
Onder de hoet zien. wel Hans, wat drommel doeje hier?

Hans. Ben jy dat Kees? *Kees.* Wel ja, dit is een schoon plesier.
Hoe komt het varken by zijn maegschap, wat doeje hier
te waren?

Hans. Gans bloed! mijn schoone wijn, en mooije fles; ik
kan noch niet bedaren,
Zoo was ik verschrikt, ik meende begut datje een Pach-
ter waert.

Kees. Ik alzoo wel als jy, en mijn Kameraet was niet weinig
vervaert.

Hans. Wat is 't voor een? laet ik hem een reis zien, is hy
ook dronken of vol?

Kees. Neen, je zout 'er wel dronken af worde, als hy zijn
ingewant uitschudde, en maekten hem hol.
Daer staet hy, wat dunkje, zouwenwe daer ons bekomst
niet aen krijgen?

Hans,

Hans. Ho, ho, is 't zulken baas, koom laten wy hem een na 't gat gaen rijgen,
Zoo mach ik mijn ſcha weêr inhalen. gut Kees ik was zoo belaên.
Kees. Dat mach niet wezen, ik moet 'er terſtond meê op een ander gaen.
Hans. Waer doch? *Kees.* Maer in 't Raſphuis.
Hans. Hoe na wilje daer gaen logeeren,
En datje dit voor rantzoen gebruiken zult, om je kapitael niet te verteeren.
Kees. Holla, dat hebje niet vaſt: maer als ghy 't weten wilt,
Ik heb drie dagen uit geweeſt, en mijn geld in onnuttigheid verſpilt,
En ben flus in de ſchemer-avond zonder mantel t'huis gekomen,
Ik was vervaert dat ik machtig van de drommel zou droomen,
Maer de koe viel op de beſte zy; en na wy malkand'ren te degen hadden verſtaen,
Gaf mijn Vaer my geld, dat ik mijn mantel zou loſſen gaen,
En vorder verzogt hy my vriendlijk, dit vaetje in 't Raſphuis by Klaesvaer te dragen,
Dat ik met fatzoen niet durfde weigeren, om hem te behagen,
En zie, alzoo 't te ſluik is, zoo zou ik 'er by avond nu heenen gaen.
Hans. Was ik als jy, ik ging 'er niet; dat Raſphuïs, dat Raſphuis, dat ſtaet me niet aen,
Dat 's maer om jou in de knip te krijgen, 'k zou me daer niet vertrouwen,
En zoo j' er gaet, weeſt verzekert dat het jou zel berouwen.
Kees. Wat mach de gek kallen! neen, neen, ik heb daer geen zorg voor.
Hans. Ik wel te deege. *Kees.* Hoe! hebje dan wat gehoort?
Hans. Neen, zonderling niet, maar hoor:

Van

Van achtermiddag quam ik voorby het Raſphuis gaen, en je Vader
Quam uit de poort met Klaesvaer aen zijn zy, en hadden te gader
Een drokke praet, 'k ſloeg 'er geen acht op: maar nou jyme van 't Raſphuis praet,
Zoo valt me verzeker in, dat deze wijn op geen goe moer ſtaet.
Kees. De drommel, Hans, je zout me wel vervaert maken.
Hans. Ia wel Kees gaet 'er niet, want me dunkt dat deze zaken
Al wat vreemt zijn. *Kees.* By gans felten dat ik dat wiſt,
Mijn Vaer zulks in 't zin had, en dat hy me zo door liſt
Zocht te verleyen, ik ſmeet het Vaetje de boôm in, en liet de wijn ſtroomen.
Hans. Dat was geen wijsheid; maer om tot het rechte verſtand te komen,
Zoo laet ons hier op de Heilige kruiswegh een weinigh blijven ſtaen,
Tot dat 'er een Snyer of een Schoenmaker van 't werk komt gaen,
Die 'er wat ſchijtvalkachtigh uit ziet, 't is nu al over achten,
En laet ons die heen ſtieren, en wy zullen voor de deur wachten,
En zien hoe 't hem vergaet; want Klaesvaer heeft geen kennis aan jou:
't Is beter een goet vriend bedrogen, als de man zelver in de rou.
Kees. Die raed is goet, dat wy 't zo te weten konnen komen,
Dat was de rechte ſlag, bloet! hoe wilme Vaar van de drommel droomen.
Hans. Daar is een Snyers winckel, en de knechts rijzen al over end.
Daer komt 'er een. hou! holla! mijn vriend, je bent me onbekent;
Maar zooje genegen zijt om een halve rijksdaelder te winnen

Voor

Voor een klein boodſchapje; maar je moſtje niet lang verzinnen,
Daer 's haeſt by. *Ian.* O ja Monſieurs, zeer graeg!
Om een halve rijkxdaelder deê 'k wel een boodſchap, al was het alle daeg.
Kees. Zie daer is een Vaatje met wijn, dat moſt ghy onder je mantel dragen,
Hier ginder in 't Raſphuis, en wel perfect na Klaasvaer vragen,
En zeggen, als je 'em ſpreekt, dat 'et Melis Ianſz. zent;
Maer hoor wel wat hy zeid, en let wel op het end:
En kom, zo haeſt je kunt, hier in 't Stadthuis van Leyen,
Wy zellen jou geld geven, en blijven zitten verbeyen.
Ian. Dat 's goet, 'k zal 't beſtellen, en zorg jy voor geen gevaer.
Kees. Wy zullenje verwachten. nu zijn de dingen klaer.
Hans. Kom, laet ons zacht hem volgen, om wel te weten
Hoe dat hy varen zal, en of hy 't weêromkomen zal vergeten.
Ian. Hier is het na 'k gis, laet zien, hier hangt de ſchel:
Dit 's een booze plaats, byna zoo ſlim als de hel.
Klaasvaer uit.
Na men is onderrecht, zoo moet ik hier na Klaasvaer vragen.
Klaasv. Hoe na komje van Melis Janſz. het Vaetje met wijn dragen.
Ian. Al recht mijn goe man. *Klaasv.* Kom in, eer dat ons iemandt ziet,
Wy zouwen beyegaar geraken in 't verdriet. *binnen.*
Kees. 't Deurtje toe, beget hy zelder moeten blijven,
Ik meen hem de ſchrik te nacht de vaek wel zal verdrijven,
Zoo onverwacht en gantſch onſchuldigh te raken in do (knip,
Hoe wil hy gnorren, en laten hangen de lip;
De deur blijft noch al toe. *Hans.* Zieje wel, had jy daer nou gekomen. (men:
Kees. Ia Hans, dat 's jou bedrijf, dat 'k nu ben buiten ſchro-
Kom,

Kom, laet ons ook nu gaen na 't ſlimſte hoerhuis datje
bedenken zult.
'k Zelme Vaer betalen, dat hy my zoo eerlijk wou hebben gehult.
Laet zien, waer gaen wy beſt?

Hans. Wel! in de vergulde Helm,
Of achter de ſchans, in 't hoerekroegje.

Kees. Neen, daer 's de Waert een ſchelm.

Hans. Kom, laten wy gaen op 't hoekje van de Lauriersdwarsſtraet.

Kees. Die hebben achter de ſchans gewoont, na mijn noch voorſtaet;
Want ik was 'er een reis, om eenigh goet te loſſen
Voor mijn kammeraet: gans bloed, het waren zulke voſſen!
Hy was 'er vier ſchellingen ſchuldig, en 't goed was twintigh guldens waerd,
Wat dunkje, als de hoeren zoo komen kijken in je kaert.

Hans. Al te lang gekeken voor een goet Speelder, wat zou men hem zo beraên,
Wy die 'er noch duizend op een regiſter hebben, kom laet ons maer gaen,
Wy zellen wel komen daer wy 't zullen vinden.

Kees. Akkermente
Dat zal een van de hoeren ontgelde, hoe willewe rementen;
En zit 'er zoo een bloo ſcholvert, die krijgt ook wel een keep in zijn wang: (gang,
Her, her, jou hakken en krukken, nou heb ikje aen de
Om zonder ſpeelman te ſpringen, allegere mijn dorſtige Hansje,
Dit ſlopjen in, en ziet een uitkomſt van mijn dansje. *bin.*

VIERDE UITKOMST.

Melis en Maai.

Melis. MYn hart doet me zoo zeer, ſchoon 't nacht is, ik krijg geen vaek,

't Is of 'er loot op leid. *Maai.* Ia Miester, 't is al een
swaere zaek,
Zijn eenig kind zoo vast te zetten, 't zou my van mijn
hart niet meugen,
Dat ik de lanteern aanstak, en gingen een reis zien of hy
wou deugen;
't Is nu haest ochtent, ei lieve Miester laet ons gaen.
Melis. Wel Maei, loop heen en steektze wat rasjes aen,
'k Verlang al, om met mijn zoon weêr in genade te le-
ven,
En zoo hy maer eenige belofte doet zoo zijn zen zon-
den vergeven;
Trekt de deur toe Maei, mijn hart loopt al voor heen.
De Heiligeweghs-sluis over, of de Cingel langs, dat's
al een.
Maai. Hier Miester, hier 's de poort; dat schellen zellenze
wel hooren.

Iachje roept van binnen.

Iachje. Wie schelt 'er? *Melis.* Al goet vriend.
Iachje. Wat hebje hier in de nacht verlooren?
Melis. Maer ik wou Klaasvaer eens spreken, zoo 't moo-
gelijk had eweest,
Ik ben Melis Iansz. datje 't vat, zie ik heb geen geruste
geest,
Voor dat ik mijn zoon zie, ei! laet ik toch een reis bin-
nen komen.

Klaasvaer uit.

Klaasv. Wel Melis Iansz. hoe komje zoo vroeg aendoolen
met schroomen?
Melis. Ia! om te weten of je'm gekregen hebt, en hoe dat
het al met hem is?
Klaasv. Gekregen! wel perfect, hy zit 'er al toe, gewis;
Maer raest, en tiert, en vloekt, ik weet geen huis met
hem te houwen, (wen;
Zo haest als het dag is, en durf ik hem daer niet vertrou-
Want zijn stem zou hem verklikken. *Melis.* Ei! haelt
hem een reis voor den dag,

Om

Om te zien of hy beteren wou, als hy mijn goe genegentheid zag.

Klaasv. Loop Iachje, laet die keerel een reis hier komen
Die wy gister avond met het Wijnvaetje gevangen hebben genomen.

Iachje. Wel Klaasvaer.

Iachje binnen en weêr uit met Ian de Snyer.

Hier is de man. *Melis.* 'k Geloof niet datje droomt,
Datje hier met een vreemt keerel voor mijn zoon aankoomt;
Dit mag een dief zijn: mijn kind, al is 't een lichtmis, is even van de vroomen:
't Is nu geen scheerens tijd, ey! laet mijn zoon toch komen.

Klaasv. Dit isje kind. *Melis.* 't Is niet, of meenje dat ik me kind niet en ken.

Klaasv. Wel, hoe komje dan hier? *Ian.* Hoe ik hier gekomen (ben,
Dat zel 'k je zeggen, en 't heeft me deze nacht wel droevige tranen doen schreyen,
Datje me gistren avond, zoo zonder te hooren spreken, gevangen gingt leyen:
'k Quam van de winkel af, want ik ben een kleermaker, dat ghy 't verstaet,
En zoo 'k na huis toe meende te gaen, ontmoetenme op de straet
Twee Sinjeurs, die vraegden of ik een halve rijxdaelder wou winnen,
Daer ik graeg toe was, en geen tijd verloor om lang te verzinnen; (most
Zoo gavenze mijn een Wijnvaetje, dat ik dat bestelle
In 't Rasphuis aen Klaasvaer, en zoo haest als ik kost
Zou 'k by 'er komen in 't Stadhuis van Leyen, daer zouden zy my wachten (dachten.
En betalen; maer wie zou denken om zulke slimme ge-
Ik ging gewillig heen, en kom aldus te maet,
En voor 't geld word ik vast gezet, dat me gantsch niet aenstaet.

Klaasv.

Klaasv. Dit is gedenkens waert, 'k hoorde nooit van zulke vreemde treken.

Melis. O guit! wat voor een boef heeft jou dat ingesteken?
Verwis zoo heeft hem d'een of d'ander opgeschort,
Daer onze noble aenslag door uitgelacchen word.

Ian. Ik kom 'er noch het slechtste by toe.

Klaasv. Wel Melis, je dient dit goet te maken,
Dat deze Borst tot zijn onschult zoo gevangen quam te raken.

Melis. Ia niemand weet 'er van, 't is nacht geweest; hou daer.
Hoe zellen wy dit nou stellen met malkanderen, Klaasvaer?

Klaasv. Ik weet niet, 't zal best zijn dat wy den dagh verbeyen.

Maai. Ach Miester! hy zel niet t'huis komen; ach! ik zouw 'er wel om schreyen.
Kom, laten wy na huis gaen.

Ian. Nou, ik bedankje voorje geld.

Melis. Ie moet het my vergeven dat ikje voor een dief heb uitgescheIt.

De Schout en Dienaars uit, met Kees en Hans gevangen. Engeltje de Hoer.

Maai. Hoor, wat gerucht is daer!

Klaasv. Licht, licht met de lanteere.

Iachje. Daer komt de Schout.

Ian. Zy hebben eenige gevat, zoo 'k kan zien van veere.

Melis. Wie of het wezen mach?

Maai. Och! het is onze Kees, en Hans de hoereknecht.

Klaasv. Wel Heer Schout, met verlof, wat zijn dit voor gezellen? zegt.

Schout. 't Zijn pijpestellers, zy hebben daer tot deze vrouw al de glazen uitgesmeten;
Daerom zel ikze gaen brengen daerze die rankken zellen vergeten.

Melis. Ia, ja, dat's wel besteed, ga brengt die guits maer voort.

Kees. Och Hans! me dunkt'k heb daer mijn Vaers ſtem gehoort.
Heer Schout, ei! laet ik doch mijn Vader maer eens ſpreken,
Ik zal zijn harde hart wel vermurwen en breken.
Och Vaertje! zie me nou aen in deze groote noot,
Zooje me niet te hulp komt, zoo moet ik ſterven een ongelukkige dood:
Ik bid met gebogen knien, met het water op de lippen,
En zooje me niet vertrooſt, zoo laet ik het hachje ſlippen.

Hans. Heer Schout, geef doch gena!

Kees. Ei Vader, hoor men doch!
Ik zalmen beteren gaen, 't is nu al hoog genoch.

Eng. Mijn Heer, en laetje doch door bidden niet bekooren.

Schout. Voort, voort, hier helpt geen ſmeken, het bidden is verlooren.

Melis. Heer Schout, zoo 't wezen mach, zoo laet mijn zoon doch vry,
Ik zal 't weêr goet maken, 't is om geen dievery;
Hou waer, ei! neemt het aen, en wiltje oogen ſluiten.

Kees. 'k Sweer op de hoogſte eed, dat 'k me nooit weêr zal gaen te buiten.

Schout. Ik kan 't met geen conſcientie doen, ik bevind een overtuigt gemoed.

Melis. Nou legt de ſchuld op 't geld, dat doch een menſch altijd zondigen doet.

Schout. Dat 's 't beſt dat 'er af is.

Klaasv. Nou laetje dan gezeggen.

Schout. Het mach niet wezen, ik moetze gevangen leggen.

Melis. Ei! wy zijn noch ouwe kennis met menkaer.

Schout. Ia wel, d'een moet niet meer vryigheid hebben als d'aer.

Klaasv. Dat hoort wel zoo, maer je weet de tyên die veranderen.

Schout. Wel nou, ik zelje vry laten met malkanderen;
Maer je moetje wachten dat het niet meer beurt,

Of het zel op 't land waeyen, zoo 'k je noch eens zal hebben bekeurt.

Kees. Neen Schout, 'k zelme voortaen wel voorje wachten:
Nou zel 'k me beteren Vaertje, en verzoeten je klachten.

Melis. Je ziet wel hoe 't quaet zijn miester loont.

Eng. Wel dit komt slecht te pas,
Wie zel nou mijn onkosten betalen, voor mijn gebroken glas?
En op de beste kamer die kostelijke spiegelparkken?

Mel. Hou waer, laetze morgẽ maken. *Kees.* O jou vuile varkken!
Gy bent de eenige oorzaek van al dit ongeval;
Ik heb genoeg gespiegelt, dat ikme nou wel wachten zal.

Eng. Ghy moogt 'er van daen blijven, ik benje nooit komen halen,
Ik leef van al de werelt, die mijn bier en wijn haalt, die moetme betalen.
Nou, is dat voor mijn nachtwaken, en dat ik uit mijn huis ga,
Om te zien waer deze guits blijven zullen, ja,
Dat is mooi eklaert; Heer Schout, dat kenje niet licht goet maken,
Dat ghy haer zoo vry laet, om zulke vuile zaken.

Kees. 't Zal 't leste wezen, datje me van je leven in je huis zult zien.

Eng. Al weêr een paer aâre, 't is my al even iens wie 'k dien,
Al quam 'er de Schout zelfs, hy zoume welkom wezen,
Daer zijnder trouwens wel grooter tot mijnent uit de slaep gerezen;
Maer in eerbaerheid, anders zou 'er niemand konnen krijgen logijs.

Schout. Ik hebje in de neus Engeltje, krijg ikje maer een rijs,
Je zelt van den ael vreeten; maer 't is nou geen tijd.

Kees. Mijn vriend, het moeitme dat ikje in zulken ongelukkige nacht stelde;
Maer ik beloofje dat ik het met dankbaerheid weêr zal vergelde.

Ian. Ia wel, het was niet goet geweest dat ikje te nacht had in mijn kluiven gehad,

Ik meen je zout machtigh van de drommel gedroomt hebben. *Melis.* Dat
Is vergeven en vergeten, je moet malkanderen geen haet toe dragen.

Maai. Kom Miester, laet ons gaen, nou begint het al te dagen.

Kees. Nou Hans, dit is het leste, jou verban ik voortaen uit mijn gezelschap,
Ghy bent een groote verleyer, en van de verderffenisse de eerste trap;
Het huis daerje woont, dat weet wat te beschrijven,
De Gouwe Spreuk die boven de deur staet, en hoort 'er niet te blijven.

Hans. Is dit voor de vriendschap, dat ik zoo dikmaals heb opje gepast,
Als ikje 's nachts op mijn kamer alleenig noode te gast;

Melis. Nou vrienden, geen gekijf.

Schout. Ga jy metje beye terstond aen een kant,
Ik zal voortaen opje passe. *Eng.* Doeje best, ik schrijf met krijt aen de wand. *Hans en Eng. binnen.*

Schout. Nou kinderen, ik wensje gemorgen; Kees, wilje Vaêr voortaen gehoorzaem wezen,
Dan zelje een goet kind worden, en van yder worden geprezen.

Kees. Ghy zelt, daer van, voortaen niet hooren meer klagt.

Klaasv. 't Quaet loont altijd zijn meester, hoe datje jou ook wacht.
't Quaet heeft u beloont, hoewel 't nu goet komt uit te vallen;
Maer de Hollandsche jeugd, die moet veur of na mallen:
Ghy hebt nu voor gemalt, hou nou voortaen je rust.

Kees. Ghy zelt anders niet aen me zien alsje lust.

Melis. Goede morgen Klaas-oom. *Klaasv.* Gemorgen.

Melis. Kom Maai, nou na huis, zonder te dralen.

Maai. Kom Keesje, wy zellen vrolijk zijn, om datwe de verdwaalde weêr inhalen.

U I T.